Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens
gemeente@nijmegen.nl

Ons kenmerk
D252067740

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 15 april 2024
Onderwerp Actualisatie transitieplan 'Op weg naar één omgevingsplan'

Geachte leden van de raad,

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet verplicht gemeenten om te gaan werken met één omgevingsplan, waarin de regels over de fysieke leefomgeving staan. We hebben tot 1 januari 2032 de tijd om de regels uit het tijdelijke deel van het omgevingsplan te laten vervallen en/of over te hevelen naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. Ook (onderdelen van) gemeentelijke verordeningen die gaan over de fysieke leefomgeving moeten we voor 2032 naar het omgevingsplan verhuizen. Hoewel dat nog erg ver weg lijkt, is het belangrijk een concrete aanpak en visie op de lange termijn te hebben. Daarom heeft het college in december 2023 het transitieplan 'Op weg naar één omgevingsplan (versie 1.1)' vastgesteld.

In dit transitieplan is aangegeven dat het een dynamisch document is. Inmiddels hebben we de eerste ervaringen opgedaan met het werken onder de Omgevingswet. Ook hebben we al een aantal publicaties op de landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet[1] (DSO) kunnen doen. Dit stelsel is echter nog steeds in ontwikkeling. Ontwikkelingen in het DSO kunnen ervoor zorgen dat we onze strategie bij moeten stellen. Bovendien is de opgave waar we voor staan enorm. Daarom hebben we afgesproken het transitieplan actueel te houden en steeds bij te stellen op basis van voortschrijdend inzicht. Met versie 2.0 van het transitieplan geven we hier invulling aan. Met deze brief informeren we u over de wijzigingen.

We schuiven de streefdatum naar achteren
We hebben tot 1 januari 2032 de tijd om één gebiedsdekkend omgevingsplan te maken. Aanvankelijk streefden we ernaar de transitiefase medio 2029 af te ronden. Dat lijkt niet haalbaar. In 2024 hebben we veel tijd en energie gestoken in het ontwerpen van een robuuste hoofdstructuur en set met basisregels voor het omgevingsplan. Hierdoor zijn we nog niet toegekomen aan het daadwerkelijk verhuizen van de regels naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. Bovendien is ook het DSO daarin een beperkende factor, omdat er

[1] Digitaal Stelsel Omgevingswet.

nog steeds veel technische en juridische onzekerheden zijn over parallelle procedures. We kunnen daarom pas een nieuwe wijziging van het omgevingsplan starten, als de vorige procedure is afgerond. Dit werkt vertragend. Daarom passen we de streefdatum aan naar eind 2030. Daarmee zijn we nog steeds ruim op tijd klaar en hebben we – bij eventuele tegenvallers – nog enige uitloop.

We houden grip op het omgevingsplan
Omdat het DSO nog volop in ontwikkeling is, zijn er op dit moment nog veel praktische (technische en juridische) onzekerheden over het wijzigen van het omgevingsplan, vooral vanwege de complexiteit rondom parallelle procedures. Dit heeft ermee te maken dat we straks werken in één omgevingsplan. Dit maakt het een grote uitdaging om ervoor te zorgen dat alle afzonderlijke wijzigingen een coherent en juridisch kloppend geheel blijven vormen. In de eerdere versies van het transitieplan benadrukte het college het belang van regie voeren op het omgevingsplan. In 2024 hebben we daarom een regieteam aangesteld dat verantwoordelijk is voor het ontwikkelen en beheren van het omgevingsplan (en het Omgevingsloket). We concluderen dat dit op structurele basis nodig is om grip te houden op het omgevingsplan.

We kiezen voor een vaste besluitcyclus voor wijzigingen van het omgevingsplan
Vanwege de juridische complexiteit rondom parallelle procedures gaan we voorlopig werken volgens een vaste cyclus, waarbij we twee keer per jaar een wijzigingsbesluit in procedure brengen. Onderwerpen die voor respectievelijk 1 april en 1 oktober zijn aangemeld bij het regieteam worden gebundeld en meegenomen in de volgende wijzigingsprocedure. In één wijzigingsprocedure kunnen zowel onderdelen van de transitiefase (spoor 2 en 3) als nieuw beleid (spoor 1) worden meegenomen. Door met een vaste besluitcyclus te werken voorkomen we dat verschillende procedures onderling conflicteren en houden we grip op de wijzigingen.

We stappen af van de 'stoeptegelstrategie'
In de vorige versie van het transitieplan (versie 1.1) heeft het college besloten de 'stoeptegelstrategie' toe te passen. Deze strategie gaat ervan uit dat de opzet van het omgevingsplan en de daarin opgenomen basisset met juridische regels voor het gebruiken (van een locatie), bouwen en aanleggen gekoppeld worden aan een zeer klein en fictief werkingsgebied. Vanuit dit fictieve werkingsgebied zouden de regels gebiedsgericht over het ambtsgebied worden verspreid. Dit idee laten we nu los, omdat een andere aanpak meer voordeel oplevert. Deze aanpak betreft een verhuizing van de regels per activiteit.

We verhuizen regels activiteitgericht
We kiezen ervoor de regels uit het tijdelijke deel van het omgevingsplan en de lokale verordeningen *activiteitgericht* te verhuizen. Dit houdt in dat de regels voor één of meerdere activiteiten (bijvoorbeeld 'detailhandelsactiviteit') in één keer worden verplaatst naar het nieuwe deel en direct van toepassing zijn voor het hele grondgebied van de gemeente. Dit heeft een aantal voordelen:

- per activiteit direct één uniforme regeling voor de hele stad;
- gericht participeren over een specifiek onderwerp of activiteit, in plaats van participatie per gebied (over heel veel onderwerpen/activiteiten);

- meer duidelijkheid voor inwoners en ondernemers; en
- toepasbare regels kunnen efficiënter opgesteld en beheerd worden.

We blijven voorlopig gebruik maken van een BOPA-vergunning
Ten opzichte van de vorige versie van het transitieplan kiezen we ervoor om in ieder geval tot eind 2026 te werken met een (gefaseerde) Bopa-vergunning[2] voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Het college is daarvoor het bevoegd gezag, maar vaak is een bindend advies van de raad verplicht. In Nijmegen geldt dat al bij twee woningen of meer. Een Bopa-vergunning moet uiteindelijk ook in het omgevingsplan worden verwerkt.

Vervolg
Inmiddels is de eerste wijziging van het omgevingsplan op weg naar de gemeenteraad en wordt de tweede wijziging voorbereid. Daarmee is de transitiefase in gang gezet. De komende jaren zullen we twee keer per jaar een bundeling van activiteiten verhuizen naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. Per onderwerp/activiteit wordt een participatietraject opgestart.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

[2] Omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.